

DUURZAAM WIJKCONTRACT “MAGRITTE” TE JETTE PROJECTFICHE

Naam van het project: Het BuurtPensioen-Pens(i)onsQuartier

Projectnummer: MAG 08

Datum: 17 juli 2018

A. DRAGER VAN HET PROJECT

1. Gegevens van de verantwoordelijke (ondertekenaar van de overeenkomst):

Naam, voornaam: **TEUGELS HERWIG**

Functie: Directeur Kenniscentrum WWZ vzw

Adres: Lakensestraat 76, 1000 Brussel

Tel.: 02/211.02.40

Fax: /

E-mail: herwig.teugels@kenniscentrumwwz.be

2. Identificatie van de drager van het project:

Naam: Kenniscentrum WWZ

Rechtsvorm: vzw

Oprichtingsdatum: 18/02/2008

Maatschappelijke zetel: Lakensestraat 76, 1000 Brussel

Maatschappelijk doel:

Ouderen en zorgbehoevenden wonen graag zo lang mogelijk thuis. Dat kan in een aangepaste woning en met voldoende zorg, dicht bij huis. Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg wil dit waarmaken via haar acties en projecten. Haar missie is dan ook:

- Vzw Kenniscentrum WWZ biedt ondersteuning, expertise, kennis en inspiratie aan organisaties en partners in welzijn en zorg opdat deze op een proactieve, effectieve en zichtbare manier het welzijn en de levenskwaliteit van burgers waarborgen en bevorderen, met specifieke aandacht voor de kwetsbare Brusselaar.
- De organisatie staat in een permanente verbinding met het werkveld en bevordert de onderlinge samenwerking over de doelgroepen, sectoren, taal en gemeenschappen heen.
- De organisatie gaat op zoek naar antwoorden of ontwikkelt ze. Ze houdt de vinger aan de pols van de maatschappelijke- en beleidsontwikkelingen. De uitdagende grootstedelijke en institutionele context van Brussel maakt dat de organisatie continu vooruit kijkt.

Contactpersoon: **CHARLOTTE HANSSENS**

Website: www.kenniscentrumwwz.be

Bankrekeningnummer: IBAN BE28 0682 4896 9220

Aggregatie door een openbare overheid: Vlaamse Overheid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

Kennis van de perimeter waarop het wijkcontract betrekking heeft (*leg uit*): Een dergelijk project kan maar een succes zijn als het goed geïntegreerd is in de wijk en er wordt samengewerkt met verschillende lokale partners. Zo zijn er gesprekken gaande met verschillende lokale actoren:

- het OCMW om hen te begeleiden bij de opstart van een netwerk;
- het Gemeenschapscentrum Essegem is bereid een lokaal ter beschikking te stellen voor de wekelijkse permanenties en de maandelijkse ontmoetingsmomenten;
- het buurthuis l'Abordage om regelmatig een ontmoeting te organiseren in hun lokalen;
- de Foyer Jettois (Jetse Haard) bevestigt haar samenwerking om via hun communicatiekanalen de beoogde doelgroep te bereiken;
- het Medisch Centrum Esseghem zal geen actieve partner zijn maar steunt het project en zal het kenbaar maken bij haar patiënten;
- Verder is er een antenne van Het BuurtPensioen actief op de Prins Leopoldsquare i.s.m. de Foyer Laekenois, Dienst Senioren van de Stad Brussel, Bravvo en Cité Modèle. We hebben de moeilijkheid ervaren om geïsoleerde personen te bereiken in deze wijken en hebben ondervonden wat wel en niet werkt.

Nuttige ervaring:

Het BuurtPensioen-Pens(i)onsQuartier zijn lokale begeleide burenhulpnetwerken waarbij talenten van mensen worden ingezet om elkaar te helpen met kleine dagelijkse zorgen. Kleine dingen die een groot verschil maken. Mensen, onafhankelijk van hun etnisch-culturele achtergrond, leren elkaar kennen, doen opnieuw dingen samen, geven zelf vorm aan hun netwerk. Het BuurtPensioen is veel meer dan een informeel zorgnetwerk dat kwetsbare personen uit hun isolement haalt, het versterkt ook de sociale cohesie in de buurt.

- In de voorbije 3 jaar hebben we 4 burenhulpnetwerken opgericht en begeleid in regio Brussel (Neder-Over-Heembeek, Noordwijk, Brussel-Centrum rond het Anneessensplein) en Laken) waarbij we telkens kunnen spreken van een succes.
- Een vijfde netwerk wordt opgestart in Elsene in het kader van het duurzaam wijkcontract Atheneum. De focus hier is iets anders dan de bestaande BuurtPensioen netwerken in die zin dat we intergenerationeel te werk gaan en trachten bruggen te bouwen tussen senioren en één-oudergezinnen.
- Al doende hebben we onze methodologie kunnen laten evolueren en zijn we vandaag in staat om zeer verschillende wijken te helpen. Onze aanpak is zeer participatief en vertrekt vanuit de behoeften in de wijk. We werken ook steeds samen met de lokale sociale en medische actoren.

3. Partners van het project:

F=financieel O=operationeel	Naam	Rol	Personeel dat ter beschikking wordt gesteld (aantal in volt. equiv.)	Financiële bijdrage (in €) – per jaar
<i>O</i>	<i>GC Esseghem</i>	<i>Lokaal voor de wekelijkse permanenties</i>		<i>250€ in het begin 500€ na 1j omdat er dan 2 permanenties zijn/week</i>
<i>O</i>	<i>Jetse Haard</i>	<i>Gebruik van hun communicatie kanalen</i>		<i>1.000€</i>

B. UITWERKING VAN HET PROJECT

4. Wat is de oorsprong van het project? Beschrijf de vastgestelde problematiek (vaststelling, diagnose, studie, opmerking).

We hebben een aantal sociale en maatschappelijke problemen vastgesteld. Hierbij een paar cijfers.

- 1 Brusselse senior op 8 heeft regelmatig hulp nodig maar weet niet aan wie hij dit moet vragen.
- 28% van de gepensioneerden geven aan dat zij willen helpen maar dat zij het niet doen omdat het hen niet wordt gevraagd.
- 1 Brusselse senior op 10 stelt gezondheidszorg uit door financiële redenen.
- Heel wat mensen in onze steden kennen eenzaamheid en riskeren sociaal isolement.
- Bij het ouder worden is de capaciteit om autonoom en zelfstandig en dus langer thuis te blijven afhankelijk van het persoonlijk sociaal netwerk.
- In de gebouwen van de Foyer Jettois wonen heel wat senioren. Velen onder hen zijn zeer eenzaam. Het zou de bedoeling zijn om bruggen te bouwen met andere bewoners in de wijk, om de sociale cohesie dankzij wederzijdse burenhulp te stimuleren.

5. Wil het project versterking bieden bij een bestaand project? ☒ JA ☐ NEEN

- o Indien ja, kunt u dat project beschrijven?

Het VIVA-centrum van het OCMW start met een burenhulpnetwerk. Het idee is om aanwezig te zijn in verschillende wijken. Verder is er ook een antenne van Het BuurtPensioen in Laken aan de Prins Leopold square. De verschillende wijken kunnen elkaar versterken.

Een woordje over het project Het BuurtPensioen:

Het BuurtPensioen – Pens(i)onsQuartier zijn lokale, begeleide netwerken die de kleine zorgvragen enerzijds en het hulpaanbod anderzijds willen koppelen.

- De deelnemers engageren zich om elkaar bij te staan, op basis van **wederkerigheid**: iemand die de ene keer hulp vraagt, kan de andere keer hulp bieden. Wie iets krijgt, kan ook altijd iets terugdoen. Daarbij worden de deelnemers ondersteund om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren.
- Elkaar helpen **brengt mensen dicht bij elkaar**. Het brengt ook een sociale dynamiek teweeg in de buurt en **versterkt de sociale cohesie**. Het BuurtPensioen haalt ouderen en mensen met een beperking uit hun isolement. Dat mensen op elkaar rekenen, stelt hen ook gerust. Alleen blijven wonen, wordt daardoor veel haalbaarder.
- Bovendien valoriseert Het BuurtPensioen het engagement van de deelnemers via **timebanking**. De tijd die ze aan hulp en zorg besteden, wordt genoteerd op een spaarrekening. Later kunnen ze die uren zelf gebruiken om hulp aan te vragen. Zo legt Het BuurtPensioen **de basis voor blijvende solidariteit**.

- o Bestaan er documenten met betrekking tot dat project? Kunt u deze hierbij voegen?

Zie bijlage:

- folder NL en FR;
- een paar krantenartikels;
- een Vimeo video geeft in 2,5 minuten weer waar het juist om draait: <https://vimeo.com/159811024> (in het Nederlands) - <https://vimeo.com/182362262> (in het Frans).

6. Doelgroep: beschrijf de eigenschappen van de doelgroep (leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, maatschappelijke situatie...) en het verwacht aantal deelnemers. Indien het project een doelstelling i.v.m. met gender nastreeft (bijvoorbeeld vrouwelijk publiek) beschrijf dan hoe u deze doelgroep wilt bereiken.

De doelgroep die we met het initiatief willen helpen zijn vooreerst de senioren maar dergelijk netwerk van burenhulp staat natuurlijk ook open voor andere generaties en kwetsbare groepen. Zo bijvoorbeeld richt het netwerk in Elsene zich tot senioren en één-ouder gezinnen, het netwerk in Neder-Over-Heembeek focust op senioren en mensen met een beperking. In alle netwerken streven we culturele diversiteit na. Elke persoon die vrijwillig hulp wil bieden. Alle communicatie in het kader van het DWC Magritte bereikt alle doelgroepen, Frans of Nederlands.

7. Doelstelling(en)

- Het welbevinden van oudere buurtbewoners en hun autonomie om langer thuis te kunnen wonen bevorderen.
- Zorgen voor een verbeterde samenwerking tussen formele en informele zorgactoren.
- Bijdragen tot de versterking van de sociale cohesie.
- Gemoedsrust aan kinderen en mantelzorgers bieden omdat hun ouder omgeven is door een veilig netwerk van welwillende burenhulp.
- Ontwikkeling van een vrijwilligersdynamiek door het invoeren van een Buurtpensioen netwerk in de Magritte-wijk.
- De Buurtpensioenen zijn netwerken voor lokale hulpverlening in wijken waarin de talenten van mensen worden ingezet om wederzijdse hulp te bieden in de zorgen van het dagelijks leven. Kleine dingen die een groot verschil maken. Los van hun etnische en culturele achtergrond leren mensen elkaar kennen, om opnieuw dingen samen te doen, om hun eigen netwerken te vormen. Dit netwerk is veel meer dan een informeel gezondheidsnetwerk dat kwetsbare mensen uit hun isolement haalt, want het versterkt ook de sociale cohesie in de wijk.
- De vereniging wil samenwerken met de wijkspelers (zoals GC Essegem, Abordage, medische huizen, Sources d'Harmonie, enz.) om zodoende geïsoleerde en kwetsbare oudere mensen van de wijk te bereiken.
- Het netwerk is informeel en het heeft geen financiële obstakels. Het netwerk kan ook een springplank zijn naar een ruimer netwerk waarin deelnemers volgens hun behoeften en hun vragen kunnen worden doorverwezen naar andere spelers van de buurt.

8. Voorgestelde verwezenlijkingen

- Creatie van een netwerk van ongeveer 50 vrijwilligers (na 2-3 jaar), hoofdzakelijk van de periferie, (prestatie van 400 uren/jaar van zorgverstrekking) dat gebaseerd is op het wederkerigheidsbeginsel: iedereen kan hulp krijgen en geven. De uren gepresteerd als vrijwillige helper worden geboekt en kunnen vervolgens worden gebruikt om te kunnen genieten van de hulp van een andere vrijwilliger.
- Het vrijwilligersnetwerk zal ook actief zijn in de begeleiding van andere in de wijk aanwezige verenigingen.
- Er zijn wekelijkse permanenties en maandelijkse vergaderingen met vrijwilligers voorzien.
- Formele spelers (Medisch Huis...) en informele spelers worden bij het project betrokken. Coördinatie met verenigingen die intergenerationele banden bevorderen, zoals L'Abordage, Sources de Harmonie of de preventiedienst van de gemeente Jette. Uitwisselingen met seniorenhulpnetwerken van andere wijken.
- Vorming en begeleiding voor de coördinator en vrijwilligers in 5 modules.

9. Beoogde resultaten, verwacht voordeel voor de doelgroep bij beëindiging van de actie (bijvoorbeeld hoeveel mannen of vrouwen wenst u op te leiden?)

- Een dynamischere en meer verbonden wijk.
- Verbetering van de situatie van senioren: minder isolement, meer autonomie en welzijn.
- Toename van de dynamiek in de wijk voor de beoogde doelgroep: gemiddeld aantal gepresteerd zorguren: 400u/jaar.

- Autonomo beheer van het netwerk.
- Uitbreiding van het sociale netwerk van de deelnemers.

10. Voorziene impact (welke veranderingen verwacht men op lange termijn dankzij de uitwerking van dit project in de perimeter van het duurzaam wijkcontract?)

- Toename van de sociale cohesie.
- Bevordert welbevinden en autonomie van senioren in de wijk.
- Vlotte samenwerking met andere formele actoren: medische huizen, thuisverpleging en – zorg, gemeenschapscentrum, buurthuis, Jetse haard en lokale verenigingen.

11. Evaluatiemethode die wordt overwogen

- Evolutie van het aantal deelnemers.
- Kwalitatieve evaluatie via focusgroepen.
- Evolutie van geregistreerde tijd.
- Evolutie van de uitwisselingen tussen het netwerk en de formele sociale en zorgactoren in de wijk.

C. GEDETAILEERDE UITVOERING VAN HET PROJECT

12. Is een voorbereidende fase nodig¹? (leg uit en stel een timing voor):

Ja – in de eerste fase moet de samenwerking met 1 of meerdere lokale partners bevestigd worden en moeten andere actoren (medische-, sociale-, hulp aan huis-) gesensibiliseerd worden over het initiatief. Ook lokale scholen kunnen geïnteresseerd zijn om mee te werken. Initiële gesprekken met 2 scholen zijn positief.

Een partner voor de locatie hebben we gevonden in het Gemeenschapscentrum.

13. Begin- en einddatum, totale duur van het project:

2018 – 2022

52 manden

14. Ligging van de activiteit:

Het netwerk zou worden opgestart vanuit het Gemeenschapscentrum Essegem. De permanenties en de maandelijkse ontmoetingsmomenten zouden hoofdzakelijk daar plaatsvinden. Dit sluit niet uit dat we in samenwerking met andere partners ook in andere locaties bijeenkomen.

15. Planning van wat dient te gebeuren om het project tot een goed einde te brengen:

Jaar	Beschrijving	Doel	Begin	Einde	Frequentie
<i>Bvb.</i> Jaar	<i>Lokaal zoeken</i>	<i>Locatie voor het project.</i>	datum	datum	
Vorbereidende fase					
2018	Lokale partner zoeken	Deze zal lokaal het initiatief mee vorm geven en uitwerken.	1/09/2018	15/09/2018	

¹ De doelgroep voor het idee winnen, lokalen zoeken, personeel aanwerven, studies uitvoeren met het oog op het project, vormingen om het welslagen van het project te garanderen, enz.

2018	Voorbereiding opstart – communicatieplan en middelen uitwerken	Een kader bestaat maar dit moet lokaal worden aangepast.	1/9/2018	30/9/2018	
2018	Voorbereiding opstart - ontmoeting andere lokale actoren	Inlichten en sensibiliseren over het op te starten project. Partners ontmoeten, sensibiliseren over het project en mogelijke samenwerkingen bespreken.	15/9/2018	15/12/2018	
2018-2019	Partners engageren	Afspraken maken over samenwerking.	15/10/2018	31/1/2019	
Begin van de activiteiten					
2018	Opstart informatiesessies	Brede informatie over het op te starten initiatief.	1/12/2018	28/2/2019	
2018	Zoeken lokale coördinator	Deze persoon is vrijwilliger en zal het lokale netwerk trekken i.s.m. de lokale partner.	1/9/2018	31/1/2019	
2018	Officiële opstart van het netwerk	Komt overeen met de eerste permanentie en met de eerste ontmoetingsbijeenkomst.	2/2019		Wekelijkse permanentie. Maandelijke bijeenkomst van de deelnemers.
2018-2019	Begeleiding Permanenties en maandelijkse bijeenkomsten	Het eerste 1,5 jaar is er nog een intensievere ondersteuning nodig van de vrijwillige coördinatoren.	2/2019	4/2020	Wekelijkse permanentie. Maandelijke bijeenkomst van de deelnemers.
2020	Begeleiding maandelijkse bijeenkomsten	Vanaf het 2 ^e jaar zal de vrijwillige coördinator autonoom worden en zelf de meeste permanenties kunnen beheren. Bij de maandelijkse bijeenkomsten is nog wel begeleiding nodig. Geregeld zullen bepaalde thema's aangekaart worden tijdens de maandelijkse bijeenkomsten: multiculturele buurt, grenzen leggen...	05/2020	5/2021	Wekelijkse permanentie. Maandelijke bijeenkomst van de deelnemers.

2021-2022	Globale opvolging en begeleiding coördinator	Het netwerk moet nu autonoom worden. Er is nog wel opvolging nodig voor complexere problemen en de opleidingen /intervisies lopen continu door (zie hieronder 'opleidingen')	05/2021	9/2022	Opleiding van de deelnemers: om de 2 -3 maanden. Begeleiding in functie van behoefte.
2018- 2022	Opleiding van de deelnemers en begeleiding van de coördinatoren	Er is om de 2 à 3 maanden vorming en intervisie voorzien voor de coördinatoren van de verschillende BuurtPensioen antennes. De vormen behandelen verschillende thema's: rol van de coördinator; kennis en vaardigheden (omgang met de deelnemers); werking en proces; communicatie... Daarnaast worden ervaringen uitgewisseld tussen de antennes zodat men van elkaar kan leren.	3/2019	9/2022	Opleiding van de coördinatoren om de 2 -3 maanden.
2018- 2022	Verdere communicatieacties	Het is de bedoeling dat het netwerk geïntegreerd is in het verdere programma met evenementen van de wijk. In functie van de noden worden punctuele acties genomen om de bekendheid te promoten.	1/10/2018	9/2022	In functie van de mogelijkheden aansluiten bij de programmatie van andere evenementen in de wijk. Idealiter 1 à 2x per maand.
2018-2022	Jaarlijkse evaluatie	Projectresultaten verbeteren.	Einde van elk jaar.		Jaarlijks.

D. MIDDELEN

16. Over welke middelen beschikt u momenteel?

Preciseer eventueel de herkomst van andere subsidies

Financiële middelen	81.000 € voor de ontwikkeling van Het BuurtPensioen antennes in 2017 in Brussel Stad en Elsene.
Personeel in voltijdse equivalenten	1,3VTE
Lokalen	Lakensestraat 76, 1000 Brussel

17. Wat hebt u per jaar bijkomend nodig dat door het duurzaam wijkcontract betaald dient te worden?

- Vul onderstaande overzichtstabel aan (in euros)

<i>Begrotingspost</i>	2018	2019	2020	2021	9/2022	Total
Materiaal & investering ²	2.500€	1.500€	1.500€	650€	650€	6.800
Personeel	8.000€	15.000€	9.500	3.750	2.250	38.500
Werking	700€	700	600	500	500	3.000
Totaal	11.200	17.200	11.600	4.900	3.400	48.300

- Voeg hierbij een gedetailleerd overzicht (post per post) van de financiële middelen, nodig voor het welslagen van uw project (preciseer voor de personeelskosten de vereiste opleidingen en ervaring en de tijd die aan het duurzaam wijkcontract zal worden besteed).

Jaarlijkse inbreng in natura van partners (Jetse Haard) is niet verrekend in het budget

2018

Materiaal en investering: 1pc (650€), 1gsm (80€) + kaart (120€), ontwikkelen en printen communicatiemateriaal (2.500€).

Personeel: 1 persoon, 1d/week, PC329 Barema B1b, verzekering en onkosten (8.000€).

Werking: aandeel huur lokaal, koffie & thee (500€), W/G/E (100€), kantoorbenodigdheden (100€).

2019

Materiaal en investering: gsm abonnement (120€), printen van communicatiemateriaal (1.280€), vrijwilligersverzekering (100€).

Personeel: 1 persoon, 1d/week, PC329 Barema B1b, verzekering en onkosten (15.000€).

Werking: aandeel huur lokaal, koffie & thee (500€), W/G/E (100€), kantoorbenodigdheden (100€).

2020

Materiaal en investering: gsm abonnement (120€), printen van communicatiemateriaal (1280€), vrijwilligersverzekering (100€).

Personeel: 1 persoon, 1d/2 weken, PC329 Barema B1b, verzekering en onkosten (9.500€).

Werking: aandeel huur lokaal, koffie & thee (500€), W/G/E (50€), kantoorbenodigdheden (50€).

2021

Materiaal en investering: gsm abonnement (120€), printen van communicatiemateriaal (380€), vrijwilligersverzekering (150€).

Personeel: 1 persoon, 1d/maand, PC329 Barema B1b, verzekering en onkosten (3.750€).

Werking: aandeel huur lokaal, koffie & thee (500€).

2022

Materiaal en investering: gsm abonnement (120€), printen van communicatiemateriaal (380€), vrijwilligersverzekering (150€).

Personeel: 1 persoon, 1d/maand, PC329 Barema B1b, verzekering en onkosten (2.250€).

Werking: aandeel huur lokaal, koffie & thee (500€).

E. VOORTZETTING VAN HET PROJECT

18. Overweegt u om uw project na het vierjarenplan van het duurzaam wijkcontract voort te zetten: ☒ JA ☐ NEEN

Indien ja:

- Welke stappen zult u ondernemen om het te kunnen voortzetten?

Na 3 jaar gaan we ervan uit dat het netwerk de nodige vaardigheden en kennis heeft om autonoom verder te evolueren.

² Investeringsuitgaven hoger dan € 5.000 worden eerst ter schriftelijke goedkeuring aan het Gewest voorgelegd.

Zij zijn lid van de overkoepelende vzw en genieten verdere ondersteuning en begeleiding. Vanuit deze overkoepelende vzw zullen tevens initiatieven genomen worden om de verschillende antennes met elkaar in contact te brengen en van elkaar te leren. Zo gebeurt dit bijvoorbeeld ook vandaag met de lokale coördinatoren.